

Haakon Lie: Hva ville dyrene hatt som jobb

Magkerh barkoeh kreekh lin sijhteme utnedh?

Bæjhkoehtamme: Cappelen Damm, 2013.

Maidi Steinfjell lea jarkoestamme årjelsaemien gielese.

©Tjælije, guhte reaktah aalkoeteekstese jïh jarkoestæmman åtna, lea luhpiem vadteme daan jarkoestæmman. // Oversettelsen er gjort tilgjengelig for allmennheten med tillatelse fra forfatteren som har rettighetene til originalteksten og oversettelsen.

Noerhte-Trööndelagen fylhkengærjagåetie, aktene prosjektelaavenjostosne fylhkengærjagåetine jïh gielejarnge Gielem Nastedh'ine lea jarkoestimmie maakseme ; dårjojne Noerhte-Trööndelagen fylhketjïelteste jïh Saemiedigkeste. // Oversettelsen er bekostet av Nord-Trøndelag fylkesbibliotek i et prosjektsamarbeid mellom fylkesbiblioteket og språksenteret Gielem Nastedh; med støtte fra Nord-Trøndelag fylkeskommune og Sametinget.

Maahtah teekstem gærjan baalte lohkedh, jallh datne maahtah jïjtje teekstem gærjan sijse lijmesjidh teejpine dan nöörjen/sveerjen teeksten baalte. // Teksten kan leses løst ved siden av boken, eller du kan selv montere teksten inn i boken med teip ved siden av den trykte teksten.

Side	Teekste	Oversettelse/Jarkoestimmie
Bak	Hvis dyrene ..	Jis dah kreekh lin tjoereme barkedh, magkerh barkoeh dellie åtneme? Gie gånka orreme? Gie lij sijhteme buelemeålmie årrodh? Jallh göölije? Jallh modelle? Jallh akte busse? Gie lij sijhteme påastine vaedtsedh? Jallh haaskoelihtiem döömedh? Jïh gie lij sijhteme barre liegkedidh? Daesnie vaestiedassem jïh jienebem åadtjoeh. Akte gærja jïjnjh klaeriejgumie jïh lustes guvviægærja kreeki bijre, gusnie aaj jïjnjem kreeki bijre leerh.
2	Til bever ...	Bievrese Grevlingistie

3	Bli med meg på	Dåeredh mannem påastem vedtedh! Vuartesjh mejtie datne mahtah mannem jih mov voelpe Tsååbpem fierhtene sæjrosne gaavnedh. Nåå dle barkose vuelkebe!
6	Min spes...	Manne leam joekoen væjkele guelieh biksedh mov guhkies guehperigujmie jih krogkodillalaaketje njaelmine. Nov maa munnjen sjehteles göölijinie årrodh.
6	Spinosaurus	Spionosauruse
6	Hø? Napp?	HÖÖ? SNJÅARESTE?
7	Tennene mine..	Mov baenieh naemhtie dorjesovveme guktie mahtam jalkadahkesne kraesieh jih gaajsegh bihkedh. Nov maa hijven kraesiebietskiejinie barkedh.
7	Nigersaurus	Nigersauruse
7	Med det lange ...	Dejnie mov guhkies tjåervine åejjesne mahtam maaje trompeetetjoejenassh stealladidh. Mejtie Leah siemes, manne lim maahteme musihkerinie årrodh?
7	Parasaurolophus	Parasaurolophuse
8	Vi digger ...	Mijjieh lyjhkebe jåartesne kroehkedh dej mijjen fuehtiejgujmie mah våjnoeh goh gåajvoeh. Dejgujmie gaajh varki gåarede. Mijjieh mahtebe tunnelebarkijinie jallh arkeologijine barkedh.
8	Muldvarp	Muldvarpe
9	Jeg er ekstremt ...	Manne leam joekoen væjkele tunnelh jih kåavah deavan nuelesne kroehkedh. Manne leam tunnelebarkije goh mov voelpe muldvarpe. Menh mahtam aaj jienemehaevtiebarkijinie årrodh.
9	Grevling	Grevlinge
10	Sangfugler	Laavlomeledtieh
10	Elg	Sarve

10	Med min ...	Dejnie mov stoeerre kråahpine jìh stoeerre tjåervine leam àehpies goh skåajjen gånka! Barre muvth skåajjen kreekijste duestieh mannine gæmhpodh.
10	Hill deg, o konge	VYÖRTEGS GÅNKA!
11	Sørnattergal osv	Åarjeljijjevoelere, pirole, rööpsessiejpehke, rööpseslادتetje, Lastelaavloje, moerenledtie jìh traasta.
11	I skogen finnes	Skåajjesne jìjnjh ledtieh gååvnesieh mah maeh tieh laavlodh, jìh leah àehpies dej gïelen gaavhtan. Dah lin maah teme laavlomedåehkiem ektesne utnedh.
12	Saghai hammerhai	Vietjerehaajje Saakoehaajje
13	Vi bevere har ...	Mijjeh bìevrh nænnoes baenieh utnebe, guktie maeh tebe garre baarhkoem jìh moerh gaetskedh. Moerijste bårroeh, bìevreståapah jìh bìevrebåaroeh bigkebe. Mijjeh bigkemetjeh piedæjjine, snæhkarinie, Timpere jìh ingenjöörine barkebe. Akte bìevrefuelhkie maah ta 300 moerh aktene dael vesne viertedh.
13	Bever	Bìevre
13	Heng i, karer	SKODTEDE KAARRH!
14	Det gikk fort ...	DAATE MAA VARKI GÅAREDI, DUVVEGE!
14	Brevdue	Prievieduvvege
14	Før det fantes ...	Telefovni åvtelen dle duvvegh dïjrigujmie haeliehtin. Daate sneehpebe gåaradi goh maam jeatjah. Manne påasteguedtiejinie reakasovveme.
15	Svale Spurv	Svaaloe Tsöötsege

15	Noen fugler ...	Muvhth ledtieh maehetieh veareldem mievriestidh. Mijjen goh akte barromeetere mij maahta dejtie smaave jarkoestimmide elmesne vueptiestidh. Daate mijjem dorje goh vearelden bievnedæjjah. Hmm, lopme båtame. Manne hâhkesjem juhtijeledtieh âarjese vualkeme.
16	Trekkfuglene ...	Juhtijeledtieh gââhkese haeliehtieh, noerhtese, âarjese, loksese jih jallese. Dah maa sjehtieh haeliehtæjjine, pilovtine jallh âejviah feeledimmine ârrodh.
16	Tårnseiler osv	Kaanadagaase, Tjielle, Kraevieshegre, Lastelaavloje, Knoppnjoktje, Brushane, Rødnebbterne
16	Fly hit	HAELEHTH DIEKIE
16	Heim til mor	GÅETIDE TJÆDTJAN
17	Jeg reiser	Manne guhkiebasse gaajhkijste ledtijste haelehtem. Mietsken asken dle noerhtepoleste âarjelpolese haeliehtim. Manne leam maa haeliehtæjja jallh vuj?
17	Er vi fremme?	LIBIE FRAAMME?
17	Syden, here ..	ÅLKOELAANTE, DAELIE BÅETEBE
18	Jeg er oppe	Manne abpe jijjem skovhtjem jih abpe biejjem âaram. Jis edtjem barkedh, tjoeverem jijjevaeptine barkedh.
18	Ildflue	Dålletjoere
18	Blodbanken	Maeliebaanghke
18	Flaggermus	Såaja-snjeara?
18	Noen avisbud	Muvhth plaerieguedtjih tjuerieh barkedh âvtelen gaajkhk jeatjebh tjuedtjiamme. Goh prievieguedtije dellie aeredistie aalkam. Jalhts gaajh varki sjædta.
19	Nattevakt er best	Jijjebarkoe lea bööremes munnjien, juktie hijvenlaakan jemhkieldisnie vuajnam.
19	Øynene mine	Mov tjelmieh dorjesovveme guktie dah maehetieh jemhkieldisnie vuejnedh. Dan gaavhtan jijjevaeptine barkem.

19	Kan du se nå?	MAAHTAH DAELIE VUEJNEDH?
19	Katt	Gaahtoe
19	Spøkelsesape	Baaltastjæjja-aapa
20	Alle våkner	Gaajhkesch dovnesch fahkoeh gosse klajkoem. Dan åvtteste leam goh akte tsåahka. Manne mubpide aeredi hööhkem.
20	Jeg har svært	Mov jijnjh jih jeatjhlaakan barkoeh. Manne maahtam laanteburriehierkine, timperehierkine barkedh mij löövles laessieh geasa jih dovne vuejeme- jih rijremehierkine årrodh gaajhke sårhts eatnamisnie.
20	Arbeidshest	Barkoehierkie
20	Hane	Kaanghke
20	Høner	Vöönhtsh
20	Jobben vår	Mijjen barkoe lea munnedh, jih munnieh bovrine doekesuvvieh.
21	Det blir lagd	Mijjen sirvi ållojste, njaelkies jih bijveles gaarvoeh dorjesuvvieh. Mijjeh libie skraadterh mah gaarvoeh mijjen kråahpijste stealladibie.
21	Sau	Sirve
21	Melka	Dihthe mielhkie maam jovhkh manneste båata. Manne mielhkiem gaertienisnie stealledem.
21	Ku	Govse
22	Vi maur	Mijjeh garhkh libie mih eatnemen barkeresommes barkijh. Abpe biejjien barkebe jih maehthebe 50 aejkieh mijjen væktoem lutnjedh. Dihthe maa ensi barkoefaamoe.
22	Dronningmaur	Trööhnegegarhke VAELTIEH DAM DAESTIE!
22	Tissemaur Skreddermaur	Gadtjegarhke Skraadteregarhke
23	Noen maur	Muvhth garhkh tromhpesuvvieh jeatjebi garhki luvnie barkedh.
23	Jeg er satt	Manne tjoerem dårroejinie barkedh juktie im mestie billh jih maahtam jeatjah åhtehtsigujmie gæmhpodh mah Leah sagke stuerebe manneste.

23	Sukkermaur Soldatmaur	Sohkeregarihke Dåarojegahke
24	Jeg elsker	Manne lyjhkem garhkh bårredh, dan åvteste munnjien sjehteles skaaras-vaesjiekarkijnie barkedh. Dejnien mov 60 cm guhkies njoektjeminie mahtam garhkh jih termidterh njieledh. Dellie im daarpesjh svarkeldahke-eejehtimmiem vaeltedh.
24	Kjempemaursluk er	Garhkenjiele
25	Jeg er for	Manne leam joekoen aebilets buerebe barre gâpmode gævnjasjidh.
26	matrester	Beapmoebeetsuvh jih raath. Seamma mij lea. Mahtam saht maam bårredh. Mov tjæejjie lea goh raatelihtie.
26	Jeg bryter	Manne bajhkem jåartese darjoem jih bajhkem frååkem. Manne dejtie hijven næringsstoffide bååstide jåartese frååkem. Manne mahtam seejedh jallh raate döömijnie årrodh.
26	Gjødsehbille	Rievtege
26	SØPPELPOST	RAATEPÅASTE
27	Hettemåke	Moevse
27	Spyflue	Tjoere
27	Jeg må spy	TJOEVEREM VOEKSEDIDH
27	Er det noe	Maam joekoen hijven lyjhkem lea ov-juvri beapmoebeetsuvh bårredh! Jiehtieh jis ih edtjh gaeriem döömedh, dle båatam viehkehtem gaeriem dööm.
28	Jeg kan løfte	Manne badth mahtam 850 aejkieh jijtjen væktoem lutnjedh. Seamma ov-goh datne lih göökte leessemelijh lutnjeme. Dannasinie leam veartenen bööremes væktoelutnjije.
28	Herkulesbille	Herkules-rievtege
28	Vet du hvor	Datne daajrah man varki mahtam goetsedh? Bijjelen 100 km tæjmosne. Manne badth eatnemen spaajhtehkommes kreeke. Manne leam maaje goetsije.
28	Gepard	Geparde

29	Præriebukk	Præriebuehkie
29	Jeg kan løpe	Manne maahtam guhkemes gaajhkesijstie goetsedh. Manne leam rekasovveme goh maratongoetsijie.
29	Rød kjempe	Rööpses jiekngekenguru
29	I et eneste	Manne maahtam bijjelen 12 m njulhtjedh. Manne maaje gâhkoenjulhtjije.
29	Med en fart	Aktine driektine bijjelen 110 km tæjmosne leam veartenen sneehpemes voejije.
29	Seilfisk	Sigleguelie
30	Det har vært	Guhkiem âehpies orreme manne maahtam naaloesnurkieh, antilovph, nov badth aaj leopardh jîh krogkovdillah njilledh. Ij leah mij gænnah slæjhtoes sviertienjillijebarkoem utnedh. Vuajnah mekseht!
30	Svart klamreape	Tjeehpes njåamestimmie-aapa
30	Pytonslange	Pytongïermesje
30	JEG DIGGER ...	MANNE LYJHKEM TJOEVKESISNIE ÅRRODH
30	Vi kan bruke	Mijjieh maehtebe jîjtsh siejpiegietjiem lissiejuelkine nuhtjedh jîh dannasinie mijjieh dah bööremes akrobatihke-aapah mah gââvnesieh. Mijjieh maehtebe sirkusisnie akrobatihkem darjodh.
31	Honninggrevling	Hååneskegrevlinge Grevlinge
31	Jeg er kjent	Manne leam âehpies goh veartenen mavvagommes kreeke. Manne leam eadtjohke jîh im mestie gænnah sveehkesth. Ij læjjonijstie gænnah. Manne leam mavvagommes.
31	Klovnefisk	Klovneguelie
32	Løve	Læjjone
32	Jeg er mektig	Manne leam stoerre jîh veaksehke, jîh mov lea goh kråvna nuvpesne Manne leam âehpies goh kreeki gånka. Ij guhte doesth maam dan vuestie jiehtedh.
33	Halsen min	Mov dan guhkies tjeapohke, juktie lastide moerengïeregisnie jaksedh, menh aaj dan âvteste

		edtjem dejtie mov fæjjojde guhkene dubpene vueptiestidh. Gosse vaahram guarkam dle mubpide bieljelem. Dan gaavhtan sebrah jìh jeatjah kreekh mov baalte hööltestieh. Manne vaeptiem åtnam.
33	Hva er	MIJ LEA DENNIE MUBPENE BIELESNE?
34	Grrr	Grrr. Mov sievh eatnaminie mestieh. Geerve mannem vååhtedh, mearan fæjjoen vöoste njaakedem. Manne leam dihte stööremes jìh veaksahkommes gaajhkijste gaahtojste jìh mejtie sån dihte bööremes vijrije gaajhkijste gaahtojste aaj.
34	Tiger	Tijgere
35	Leopard	Leoparde
35	Jeg er en jeger	Manne leam vijrije. Manne lyjhkem fæjjojde bijjene såekijste biksedh! Deejrih pantere lea seamma goh leoparde menh lea sårhta?
35	Deltakrokodille	Deltakrogkodilla
35	Jeg er den	Manne leam stööremes jìh iskerommes gaajhkijste veartenen krogkodillijste. Tjaetsesne fæjjoen sontere njaakedem jìh dam dejnie mov stöerre njaelmine biksem. Tjaetsesne manne dihte væjkeles vijrije.
35	Hjelp!	VIEHKEHTH! (fungerer det som utrop også?)
37	Den lange	Mov lea guhkies njuenie maam mahtam tjaetsiegirsine nuhtjedh Manne leam væjkeles buelemeålma. Barkoen mænngan mahtam aaj dejnie bissedidh.
37	Elefant	Elefante
37	Jeg vil bli	MANNE SÏJHEM GOH AEHTJIE SÏJDTEDH!
38	Her må	DAESNIE TJOEREBE NAEPIERDIDH.
38	Mye!	JÏJNJEM
39	Flodhest Nilkrokodille	Jeanoehierkie Nil-krogkodilla

39		Jijnjh kreekh åhtijste jñh parasidtijste pleekesuvvieh. Dellie daah ledtieh gaajh vihkeles goh bïssedæjjah juktie daejtie sigkestidh. Muvhth daejstie aaj baenedåaktarinie berkieh, gosse kreekh goh jeanoehierkieh jñh krogkodillah beapmoebeetsuvh jñh bakterijh baeniej gaskem utnieh.
40	Pussefisk	Skubpemeguelie
40	En vaskestasjon	Bïssemestasjonve lea akte sijjie gusnie guelieh bajhkem skubpieh jaevrien stuerebe kreekijste jñh jeatjah guelijste. Dah guelieh jïjtsh bïssemestasjonvem utnieh. Raaktan goh dah ledtieh mah jeanoenhierkide skubpieh.
41	Det her	Mejtie daate vååjnoe goh ïskeres barkoe! Menh daesnie maaje ïskeres guelieh aaj giemhpe. ïskeres guelieh sijhtieh aaj raejnies sjïdtedh.
41	Her var det	DAESNIE MAA SLEAGRAN!!!
41	Pussereker	Skubpemereeka
42	Jeg kan	Manne maahtam plihkesoeven sijse gaatoelidh jñh dovne klaerieh målsodh. Manne leam joekoen tjiehpies, jñh dle hijven gaektsie gieth utnedh. Daate mannem dorje goh trylletjiehpæjja.
42	Blekksprut Pyntekrabbe	Blekksprute Rïsemekraabpe
42	Jeg dekker	Manne aati nualan... goh koralli nualan tjïekedem guktie edtjem mastedh. Ij leah geerve maam`akt gaavnedh gåårvedidh gosse mearoem vaarjoeskåapine åtnam. Manne leam sjiehteles modelle.

43	Den spesielle	Dihite sjjere voejtahke åejjesne, håagkstaavrine nuhtjem, guktie mahtam gualtjeh jih jeatjah kreekh nullierdih jih dan mænngan dejtie bårredh. Manne leam væjkeles göölije.
43	Breiflabb	Breiflabbe
43	Krok uten	IJ LEAH NAAN NOHTESE KRÅATJEM UTNEDH SIEPTIEN NAMHTAH
44	Verdens største	Veartenen stööremes guelie lea faalahaajje. Dihite maa stoerre jih giemhpe. Dihite baaja tjarnedæjjide jih göölijidie sov nelnie tjahkasjidh gosse vuaja. Dihite lij mahteme bussevuejjinie årrodh. Faalahaajje mahta bijjelen 12 m guhkies sjidtedh jih medtie 20 tonn löövles sjidtedh.
45	Buss Hvalhai	Busse Faalahaajje
45	Fjæra Vaskestasjon Atlantis	FJÆRVE BISSEMESTASJOVNE ATLANTISE
45	Fisker kan også	GUELIEH MAEHTIEH AAJ MANNEM DÅERIEDIDH
46	Armene	Mov gieth juelkieh leah goh voejemejuelkieh. Almetji tjarnedæjjah mov nommesne. Manne leam tsååbpeålma!
46	Frosk	Tsååbpe
46	Kvekk	KVAGK! AKTE SKAEHTIE!
47	Delfin	Deelfine
47	Mange ganger	Gellien aejkien leam laavkojh jih tjarnedæjjah viehkiehtamme olles batnanamme jallh olles haajh dejtie bårrelamme. Mannem gåhtjoeh mearoen jielemebeerkiye!
48	Ferie er	HIJVEN HOV ABPE JAEPIEN EEJEHTALLEDH
49	Etter mye	Jijnje barkoen mænngan dellie hijven eejehtimmine. Menh ij gujht dööhlekreekese .... mij ij leah gåessie gænnah sov jieliemisnie barkeme.

51	Haakon	Haakon Lie (rekasovveme 1991) lea seamma eadtjohkelaakan barkeme goh akte garhke dovne vytnesjimmieklaassesne jáarhkeskuvlesne jñh illustrasjovnesne Nöörjen eadtjohke faageskuvlesne. Dñhte lea dan jñjnem Animal Planetem tv:sne vuartasjamme guktie maahta dam elefantevæktozne mööledh. Daate altese voestes gærja.
----	--------	--

På tittelsiden:

Magkerh barkoeh kreekh lin sijhteme utnedh?

Maidi Steinfjell

lea jarkoestamme áarjelsaemien gïelese.

På omslaget

[Magkerh barkoeh kreekh lin sijhteme utnedh? 🇳🇴🇸🇦]

Nedenfor følger en ekstra versjon av oversettelsen, med skriftstørrelse 20, for deg som synes at 14 er for smått. Hvis du ikke trenger den, så husk at du kan velge å skrive ut bare noen sider av dokumentet.

Side	Teekste	Oversettelse/Jarkoestimmie
Bak	Hvis dyrene ..	<p>Jis dah kreekh lin tjoereme barkedh, magkerh barkoeh dellie åtneme? Gie gånka orreme? Gie lij sijhteme buelemeålmine årrodh? Jallh göölije? Jallh modelle?</p> <p>Jallh akte busse? Gie lij sijhteme påastine vaedtsedh? Jallh haaskoelihtiem döömedh? Jih gie lij sijhteme barre liegkedidh? Daesnie vaestiedassem jih jienebem åadtjoeh. Akte gærja jijnjh klaeriejgujmie jih lustes guvviægærja kreeki bijre, gusnie aaj jijnjem kreeki bijre leerh.</p>
2	Til bever ...	<p>Bievrese Grevlingistie</p>
3	Bli med meg på	<p>Dåeredh mannem påastem vedtedh! Vuartesjh mejtie datne maahtah mannem jih mov voelpe Tsååbpem fierhtene sæjrosne gaavnedh. Nåå dle barkose vuelkebe!</p>
6	Min spes...	<p>Manne leam joekoen væjkele guelieh biksedh mov guhkies guehperigujmie jih krogkodillalaaketje njaelmine. Nov maa munnjen sjiehteles göölijinie årrodh.</p>
6	Spinosaurus	Spionosauruse

6	Hø? Napp?	HÖÖ? SNJÅARESTE?
7	Tennene mine..	Mov baenieh naemhtie dorjesovveme guktie maahtam jalkadahkesne kraesieh jih gaajsegh bihkedh. Nov maa hijven kraesiebietskiejinie barkedh.
7	Nigersaurus	Nigersauruse
7	Med det lange ...	Dejnie mov guhkies tjåervine åejjesne maahtam maaje trompeetetjoejenassh stealladidh. Mejtie Leah siemes, manne lim maahteme musihkerinie årrodh?
7	Parasaurolophus	Parasaurolophuse
8	Vi digger ...	Mijjeh lyjhkebe jåartesne kroehkedh dej mijjen fuehtiejgumie mah vååjnoeh goh gåajvoeh. Dejgumie gaajh varki gåarede. Mijjeh maehetebe tunnelebarkijinie jallh arkeologijine barkedh.
8	Muldvarp	Muldvarpe
9	Jeg er ekstremt ...	Manne leam joekoen væjkele tunnelh jih kåavah deavan nuelesne kroehkedh. Manne leam tunnelebarkije goh mov voelpe muldvarpe. Menh maahtam aaj jienemehaevtiebarkijinie årrodh.

9	Grevling	Grevlinge
10	Sangfugler	Laavlomeledtieh
10	Elg	Sarve
10	Med min ...	Dejnie mov stoerre kråahpine jñh stoerre tjåervine leam åehpies goh skåajjen gånka! Barre muvhth skåajjen kreekijste duestieh mannine gæmhpodh.
10	Hill deg, o konge	VYÖRTEGS GÅNKA!
11	Sørnattergal osv	Åarjelijjevoelere, pirole, rööpsessiejpehke, rööpseslادتتje, Lastelaavloje, moerenledtie jñh traasta.
11	I skogen finnes	Skåajjesne jijnjh ledtieh gååvnesieh mah maehetieh laavlodh, jñh Leah åehpies dej gielen gaavhtan. Dah lin maahteme laavlomedåehkiem ektesne utnedh.
12	Saghai hammerhai	Vietjerehaajje Saakoehaajje
13	Vi bevere har ...	Mijjeh bievrrh nænnoes baenieh utnebe, guktie maehetebe garre baarhkoem jñh moerh gaetskedh. Moerijste bårroeh, bievreståapah jñh bievrebåaroeh bigkebe. Mijjeh bigkemetjehpiedæjjine, snæhkarinie, Timpere jñh ingenjöörine barkebe. Akte bievrefuelhkie maahta 300 moerh aktene daelvesne viertedh.
13	Bever	Bievre

13	Heng i, karer	SKODTEDE KAARRH!
14	Det gikk fort ...	DAATE MAA VARKI GÅAREDI, DUVVEGE!
14	Brevdue	Prievieduvvege
14	Før det fantes ...	Telefovni åvtelen dle duvvegh dijrigujmie haeliehtin. Daate sneehpebe gåaradi goh maam jeatjah. Manne påasteguedtiejinie reakasovveme.
15	Svale Spurv	Svaaloe Tsöötsege
15	Noen fugler ...	Muvhth ledtieh maehtieh veareldem mievriestidh. Mijjen goh akte barromeetere mij maakta dejtie smaave jarkoestimmide elmesne vueptiestidh. Daate mijjem dorje goh vearelden bievnedæjjah. Hmm, lopme båtame. Manne hâhkesjem juhtijeledtieh âarjese vualkeme.
16	Trekkfuglene ...	Juhtijeledtieh gåâhkese haeliehtieh, noerhtese, âarjese, loksese jih jallese. Dah maa sjiehtieh haeliehtæjjine, pilovtine jallh âejviah feeledimmine ârrodh.
16	Tårnseiler osv	Kaanadagaase, Tjielle, Kraevieshegre, Lastelaavloje, Knoppnjoktje, Brushane, Rødnebbterne

16	Fly hit	HAELEHTH DIEKIE
16	Heim til mor	GÅETIDE TJÆDTJAN
17	Jeg reiser	Manne guhkiebasse gaajhkijste ledtijste haelehtem. Mïetsken asken dle noerhtepoleste jaarjpolese haeliehtim. Manne leam maa haeliehtæjja jallh vuj?
17	Er vi fremme?	LIBIE FRAAMME?
17	Syden, here ..	ÅLKOELAANTE, DAELIE BÅETEBE
18	Jeg er oppe	Manne abpe jïjgem skovhtjem jïh abpe biejjiem åaram. Jis edtjem barkedh, tjoeverem jïjjevaeptine barkedh.
18	Ildflue	Dålletjoere
18	Blodbanken	Maeliebaanghke
18	Flaggermus	Såaja-snjeara?
18	Noen avisbud	Muvhth plaerieguedtjijh tjuerieh barkedh åvtelen gaajkhk jeatjebh tjuedtjielamme. Goh prieveguedtije dellie aeredistie aalkam. Jalhts gaajh varki sjædta.
19	Nattevakt er best	Jïjgebarkoe lea bööremes munnjien, juktie hijvenlaakan jemhkieldisnie vuajnam.
19	Øynene mine	Mov tjelmieh dorjesovveme guktie dah maehtieh jemhkieldisnie vuejnedh. Dan gaavhtan jïjjevaeptine barkem.
19	Kan du se nå?	MAAHTAH DAELIE VUEJNEDH?

19	Katt	Gaahtoe
19	Spøkelsesape	Baaltastjæjja-aapa
20	Alle våkner	Gaajhkesch dovnesch fahkoeh gosse klajkoem. Dan åvteste leam goh akte tsåahka. Manne mubpide aeredi hööhkem.
20	Jeg har svært	Mov jijnjh jñ jeatjhlaakan barkoeh. Manne maahtam laanteburriehierkine, tñmperehierkine barkedh mij löövles laessieh geasa jñ dovne vuejeme- jñ rijremehierkine årrodh gaajhke sårhts eatnamisnie.
20	Arbeidshest	Barkoehierkie
20	Hane	Kaanghke
20	Høner	Vöönhtsh
20	Jobben vår	Mijjen barkoe lea munnedh, jñ munnieh bovrine doekesuvvieh.
21	Det blir lagd	Mijjen sñrvi ållojste, njaelkies jñ bijveles gaarvoeh dorjesuvvieh. Mijjeh libie skraadterh mah gaarvoeh mijjen kråahpijste stealladibie.
21	Sau	Sñrve
21	Melka	Dñhte mielhkie maam jovhkh manneste båata. Manne mielhkiem gaertienisnie stealledem.
21	Ku	Govse

22	Vi maur	Mijjeh garhkh libie mih eatnemen barkeresommes barkijh. Abpe biejjien barkebe jñh maehthebe 50 aejkieh mijjen væktoem lutnjedh. Dñhte maa eensì barkoefaamoe.
22	Dronningmaur	Trööhnegegarhke VAELTIEH DAM DAESTIE!
22	Tissemaur Skreddermaur	Gadtjegarhke Skraadteregarhke
23	Noen maur	Muvhth garhkh tromhpesuvvieh jeatjebi garhki luvnie barkedh.
23	Jeg er satt	Manne tjoerem dårroejinie barkedh juktie im mestie billh jñh maahtam jeatjah åhtehtsigujmie gæmhpodh mah leah sagke stuerebe manneste.
23	Sukkermaur Soldatmaur	Sohkereggarhke Dåarojeggarhke
24	Jeg elsker	Manne lyjhkem garhkh bårredh, dan åvteste munnjen sjiehteles skaaras-vaejsjiebarkijinie barkedh. Dejnìe mov 60 cm guhkies njoektjeminie maahtam garhkh jñh termidterh njieledh. Dellie im daarpesjh svarkeldahke-eejehtimmiem vaeltedh.
24	Kjempemaursluker	Garhkenjijelije

25	Jeg er for	Manne leam joekoen aeblehts buerebe barre gäpmode gævnjasjidh.
26	matrester	Beapmoebeetsuvh jih raath. Seamma mij lea. Maahtam saht maam bårredh. Mov tjæejjie lea goh raatelihtie.
26	Jeg bryter	Manne bajhkem jáartese darjoem jih bajhkem frååkem. Manne dejtie hijven næringsstoffide bååstide jáartese frååkem. Manne maahtam seejedh jallh raate döömijinie årrodh.
26	Gjødselbille	Rievtege
26	SØPPELPOST	RAATEPÅASTE
27	Hettemåke	Moevse
27	Spyflue	Tjoere
27	Jeg må spy	TJOEVEREM VOEKSEDIDH
27	Er det noe	Maam joekoen hijven lyjhkem lea ov-juvri beapmoebeetsuvh bårredh! Jiehtieh jis ih edtjh gaeriem döömedh, dle båatam viehkehtem gaeriem döömem.
28	Jeg kan løfte	Manne badth maahtam 850 aejkieh jijtjen væktoem lutnjedh. Seamma ov-goh datne lih göökte leessemebijlh lutnjeme. Dannasinie leam veartenen bööremes væktoelutnjije.
28	Herkulesbille	Herkules-rievtege

28	Vet du hvor	Datne daajrah man varki maahtam goetsedh? Bijjelen 100 km tæjmosne. Manne badth eatnemen spaajhtekommes kreeke. Manne leam maaje goetsije.
28	Gepard	Geparde
29	Præriebukk	Præriebuehkie
29	Jeg kan løpe	Manne maahtam guhkemes gaajhkesijstie goetsedh. Manne leam reakasovveme goh maratongoetsije.
29	Rød kjempe	Rööpses jiekngkekenguru
29	I et eneste	Manne maahtam bijjelen 12 m njulhtjedh. Manne maaje gâhkoenjulhtjije.
29	Med en fart	Aktine driektine bijjelen 110 km tæjmosne leam veartenen sneehpemes voejije.
29	Seilfisk	Sigleguelie
30	Det har vært	Guhkiem âehpies orreme manne maahtam naaloesnurkieh, antilovph, nov badth aaj leopardh jih krogkovdillah njilledh. Ij Leah mij gænnah slæjhtoes sviertienjillijebarkoem utnedh. Vuajnah mekseht!
30	Svart klamreape	Tjeehpes njåamestimmie-aapa
30	Pytonslange	Pytongiermesje

30	JEG DIGGER RAMPELYSET	MANNE LYJHKEM TJOEVKESISNIE ÅRRODH
30	Vi kan bruke	Mijjeh maehetebe jijtsh siepiegietjiem lissiejuelkine nuhtjedh jih dannasinie mijjeh dah bööremes akrobatihke-aapah mah gååvnesieh. Mijjeh maehetebe sirkusisnie akrobatihkem darjodh.
31	Honninggrevling	Hååneskegrevlinge Grevlinge
31	Jeg er kjent	Manne leam åehpies goh veartenen mavvagommes kreeke. Manne leam eadtjohke jih im mestie gæannah sveehkesth. Ij læjjonijstie gæannah. Manne leam mavvagommes.
31	Klovnefisk	Klovneguelie
32	Løve	Læjjone
32	Jeg er mektig	Manne leam stoerre jih veaksehke, jih mov lea goh kråvna nuvpesne Manne leam åehpies goh kreeki gånka. Ij guhte doesth maam dan vuestie jiehtedh.

33	Halsen min	Mov dan guhkies tjeapohke, juktie lastide moerengieregisnie jaksedh, menh aaj dan åvteste edtjem dejtie mov fæjjojde guhkene dubpene vueptiestidh. Gosse vaahram guarkam dle mubpide bieljelem. Dan gaavhtan sebrah jih jeatjah kreekh mov baalte hööltestieh. Manne vaeptiem åtnam.
33	Hva er	MIJ LEA DENNIE MUBPENE BIELESNE?
34	Grrr	Grrr. Mov sievh eatnaminie mestieh. Geerve mannem vååhtedh, mearan fæjjoen vööste njaakedem. Manne leam dihte stööremes jih veaksahkommes gaajhkijste gaahtojste jih mejtie sån dihte bööremes vijrije gaajhkijste gaahtojste aaj.
34	Tiger	Tijgere
35	Leopard	Leoparde
35	Jeg er en jeger	Manne leam vijrije. Manne lyjhkem fæjjojde bijjene såekijste biksedh! Deejrih pantere lea seamma goh leoparde menh lea sårhta?
35	Deltakrokodille	Deltakrogkodilla

35	Jeg er den	Manne leam stööremes jñh iskerommes gaajhkijste veartenen krogkodillijste. Tjaetsesne fæjjoen sontere njaakedem jñh dam dejnie mov stoerre njaelmine biksem. Tjaetsesne manne dihte væjkeles vijrije.
35	Hjelp!	VIEHKEHTH! (fungerer det som utrop også?)
37	Den lange	Mov lea guhkies njuenie maam maahtam tjaetsiegirsine nuhtjedh Manne leam væjkeles buelemeålma. Barkoen mænngan maahtam aaj dejnie bïssedidh.
37	Elefant	Elefante
37	Jeg vil bli	MANNE SÏJHTEM GOH AEHTJIE SÏDTEDEH!
38	Her må	DAESNIE TJOERE BE NAEPIERDIDH.
38	Mye!	JÏJNJEM
39	Flodhest Nilkrokodille	Jeanoehierkie Nil-krogkodilla
39		JÏjnjh kreekh åhtijste jñh parasidtijste pleekesuvvieh. Dellie daah ledtieh gaajh vihkeles goh bïssedæjjah juktie daejtie sigkestidh. Muvhth daejstie aaj baeniedåaktarinie berkïeh, gosse kreekh goh jeanoehierkieh jñh krogkodillah beapmoebeetsuvh jñh bakterijh baeniej gaskem utnieh.

40	Pussefisk	Skubpemeguelie
40	En vaskestasjon	Bissemestasjonve lea akte sijjie gusnie guelieh bajhkem skubpieh jaevrien stuerebe kreekijste jih jeatjah guelijste. Dah guelieh jijtsh bissemestasjonvem utnieh. Raaktan goh dah ledtieh mah jeanoenhierkide skubpieh.
41	Det her	Mejtie daate v��jnoe goh iskeres barkoe! Menh daesnie maaje iskeres guelieh aaj giemhpe. Iskeres guelieh sijhtieh aaj raejnies sjidtedh.
41	Her var det	DAESNIE MAA SLEAGRAN!!!
41	Pussereker	Skubpemereeka
42	Jeg kan	Manne maahtam plihkesoeven sijse gaatoelidh jih dovne klaerieh m��sodh. Manne leam joekoen tjiehpies, jih dle hijven gaektsie gieth utnedh. Daate mannem dorje goh trylletjiehp��jja.
42	Blekksprut Pyntekrabbe	Blekksprute Riesemekraabpe
42	Jeg dekker	Manne aati nualan... goh koralli nualan tjiekedem guktie edtjem mastedh. Ij leah geerve maam`akt gaavnedh g��rvedidh gosse mearoem vaarjoesk��apine ��tnam. Manne leam sjiehteles modelle.

43	Den spesielle	Dihite sjjere voejehatke åejjesne, håagkstaavrine nuhtjem, guktie mahtam gualetjh jñ jeatjah kreekh nullierdidh jñ dan mænngan dejtie bårredh. Manne leam væjkeles göölije.
43	Breiflabb	Breiflabbe
43	Krok uten	IJ LEAH NAAN NOHTESE KRÅATJEM UTNEDH SIEPTIEN NAMHTAH
44	Verdens største	Veartenen stööremes guelie lea faalahaajje. Dihite maa stoerre jñ giemhpe. Dihite baaja tjarnedæjjide jñ göölijidie sov nelnie tjahkasjidh gosse vuaja. Dihite lij mahteme bussevuejjinie årrodh. Faalahaajje mahta bijjelen 12 m guhkies sjidtedh jñ medtie 20 tonn löövles sjidtedh.
45	Buss Hvalhai	Busse Faalahaajje
45	Fjæra Vaskestasjon Atlantis	FÏERVE BÏSSEMESTASJOVNE ATLANTISE
45	Fisker kan også	GUELIEH MAEHTIEH AAJ MANNEM DÅERIEDIDH

46	Armene	Mov gieth juelkieh Leah goh voejemejuelkieh. Almetji tjarnedæjjah mov nommesne. Manne leam tsååbpeålma!
46	Frosk	Tsååbpe
46	Kvekk	KVAGK! AKTE SKAEHTIE!
47	Delfin	Deelfine
47	Mange ganger	Gellien æjkien leam laavkojh jïh tjarnedæjjah viehkiehtamme olles batnanamme jallh olles haajjh dejtie bårrelamme. Mannem gåhtjoeh mearoen jielemebeerkiye!
48	Ferie er	HIJVEN HOV ABPE JAEPIEN EEJEHTALLEDH
49	Etter mye	Jijnje barkoen mænngan dellie hijven eejehtimmine. Menh ij gujht dööhlekreekese .... mij ij leah gåessie gænnah sov jieliemisnie barkeme.

51	Haakon	<p>Haakon Lie (rekasovveme 1991) lea seamma eadtjohkelaakan barkeme goh akte garhke dovne vytnesjimmieklaassesne jaarhkeskuvlesne jñh illustrasjovnesne Nöörjen eadtjohke faageskuvlesne. Dihte lea dan jijnjem Animal Planetem tv:sne vuartasjamme guktie maakta dam elefantevæktosne mööledh. Daate altese voestes gærja.</p>